

Sygn. akt XXV Ns 4/21

POSTANOWIENIE

Dnia 13 stycznia 2021 r. godz.10:08

Sąd Okręgowy w Warszawie XXV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia del. Edyta Bryzgalska

Protokolant: protokolant sądowy Weronika Kutyla

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2021 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania A. P. od decyzji nr (...) z dnia 12 stycznia 2021 r. Prezydenta (...) (...) W.

z udziałem Prezydenta (...) (...) W.

postanawia:

1. oddalić odwołanie;

1. ustalić, że każdy z uczestników ponosi koszty postępowania związane z własnym udziałem w sprawie.

Sędzia del. Edyta Bryzgalska

Sygn. akt XXV Ns 4/21

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 12 stycznia 2021 r. Prezydent (...) (...) W. zakazał A. P. organizacji zgromadzenia zwołanego w dniu 16 stycznia 2021 r., w godzinach od 12.20 do 14.20, na bazarze (...) w W. połączonego z przemarszem trasą: most (...), al. (...), ul. (...), ul. (...) i ul. (...) do ul. (...).

Uzasadniając decyzję o zakazie zgromadzenia, Prezydent (...) (...) W. powołał się na art. 14 pkt 2 ustawy – Prawo o zgromadzeniach, wskazując na zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, związane z obecną sytuacją epidemiczną i wzrastającą od września liczbą osób zakażonych i zmarłych w wyniku wirusa SARS-CoV-2. Organ gminy przed wydaniem decyzji o zakazie zgromadzeń uzyskał w dniu 11 stycznia 2021 r. opinię Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej, która odniosła się negatywnie do wnioskowanego zgromadzenia, wskazując m.in. na duże ryzyko rozprzestrzeniania i transmisji wirusa SARS-CoV-2 oraz choroby zakaźnej COVID-19, co w konsekwencji może spowodować wzrost zakażeń.

Decyzja została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej w dniu 12 stycznia 2021 r. o godz. 10:39.

W dniu 12 stycznia 2021 r. o godz. 16:44 A. P. wniosła odwołanie od decyzji nr (...), zaskarżając ją w całości. Skarżąca zanegowała istnienie zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi, wskazując, że stan epidemii nie istnieje, a zgromadzenie miało odbyć się w reżimie sanitarnym, tj. zakryte usta, nos, rękawiczki, dystans 1,5 m, co podkreśliła w zgłoszeniu zgromadzenia. W ocenie skarżącej 2 godzinny spacer na świeżym powietrzu przy minusowej temperaturze w reżimie sanitarnym nie sprowadza zagrożenia, o którym mowa w decyzji.

Sąd ustalił i zważył, co następuje.

W ocenie Sądu brak jest podstaw do uwzględnienia odwołania wniesionego z zachowaniem ustawowego terminu i spełniającego wymogi formalne.

Stosownie do art. 14 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. – Prawo o zgromadzeniach, zwanej dalej ustawą, organ gminy wydaje decyzję o zakazie zgromadzenia nie później niż na 96 godzin przed planowaną datą zgromadzenia, jeżeli:

- 1) jego cel narusza wolność pokojowego zgromadzania się, jego odbycie narusza art. 4 lub zasady organizowania zgromadzeń albo cel zgromadzenia lub jego odbycie naruszają przepisy karne;
- 2) jego odbycie może zagrażać życiu lub zdrowiu ludzi albo mieniu w znacznych rozmiarach, w tym gdy zagrożenia tego nie udało się usunąć w przypadkach, o których mowa w art. 12 lub art. 13;
- 3) zgromadzenie ma się odbyć w miejscu i czasie, w których odbywają się zgromadzenia organizowane cyklicznie, o których mowa w art. 26a.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 14 pkt 2 ustawy należy wyraźnie podkreślić, że wolność zgromadzeń pełni doniosłą rolę w demokratycznym państwie prawnym, jest wręcz warunkiem istnienia społeczeństwa demokratycznego. W doktrynie i orzecznictwie podkreśla się, że wolność zgromadzeń gwarantuje członkom społeczności wpływ na władze publiczne, jest naturalną konsekwencją suwerenności narodu. Wolność zgromadzeń służy

w szczególności oddziaływaniu jednostek na politykę państwa przez prezentowanie opinii, ocen, poglądów i żądań. Zgromadzenia są istotnym instrumentem demokracji bezpośredniej. Dostrzegając znaczenie wolności zgromadzeń, Państwo Polskie chroni ją przepisami Konstytucji (art. 57 Konstytucji RP), a ponadto zobowiązało się do jej respektowania ratyfikując Konwencję o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (dalej: EKPC). Omawiana wolność nie jest jednakże wolnością nieograniczoną, przy czym jej ograniczenia muszą wynikać z ustawy i odpowiadać testowi proporcjonalności, a zatem warunkom art. 31 ust. 3 Konstytucji RP i art. 11 ust. 2 EKPC. Wszelkie ograniczenia wolności zgromadzeń powinny być po pierwsze przewidziane ustawą, a po drugie niezbędne w społeczeństwie demokratycznym dla ochrony innych konfliktujących się wartości, jak wymienione w art. 11 ust. 2 EKPC).

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 5 stycznia 2001 r. (III RN 38/00, OSNAPiUS 2001, Nr 18, poz. 546), decyzja o zakazie zgromadzenia może zostać wydana dopiero po starannym wyjaśnieniu stanu sprawy (na ile to jest możliwe w zakreślonym czasie), a przy tym zawierać przekonujące uzasadnienie. Przesłanki, na które powołał się organ wydający przedmiotową decyzję, a wskazane w przepisie art. 14 pkt 2 ustawy muszą mieć miejsce w dniu wydawania decyzji o zakazie. W świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego okoliczności te muszą być „bardzo prawdopodobne” (zob. wyr. TK z 10.11.2004 r., Kp 1/04, OTK-A 2004, Nr 10, poz. 105).

Potencjalne zagrożenie życia zdrowia albo mienia w znacznych rozmiarach musi być oparte np. na informacjach od właściwych służb. Dla zastosowania art. 14 pkt 2 ustawy wystarczy już sama potencjalność zaistnienia opisanych w tym przepisie sytuacji, co zmniejsza nieco wymagania dowodowe po stronie organu, niemniej nie wprowadza dowolności. Organ gminy także w przypadku tej podstawy musi konkretnie wskazać i opisać okoliczność mającą godzić w wymienione w przepisie dobra.

Przesłanka zagrożenia życia ludzkiego, do którego może dojść wskutek odbycia się zgromadzenia, zostanie spełniona, jeżeli można wykazać wysokie prawdopodobieństwo ryzyka, że podczas zgromadzenia lub w bezpośrednim związku z nim zaistnieją okoliczności mogące doprowadzić do śmierci ludzi uczestniczących w zgromadzeniu lub w inny sposób związanych z jego odbywaniem się. Przesłanka zagrożenia zdrowia ludzkiego, do którego może dojść wskutek odbywania się zgromadzenia, zostanie spełniona, jeżeli można wykazać wysokie prawdopodobieństwo ryzyka, że podczas tego wydarzenia lub w bezpośrednim związku z nim zaistnieją okoliczności mogące obiektywnie doprowadzić do pogorszenia zdrowia osób uczestniczących w zgromadzeniu lub osób, na które ono oddziałuje. Organ powinien się w tym przypadku oprzeć na aktualnej wiedzy z zakresu nauk medycznych. Zaznaczyć należy, że o zagrożeniu

zdrowia wolno mówić nie tylko w kontekście charakteru zgromadzenia (np. mającej polegać na wyrządzeniu krzywdy określonym osobom czy grupom, stosowaniu przemocy), ale także jego oddziaływania na zdrowie i życie osób postronnych, nieuczestniczących w zgromadzeniu. Innymi słowy, organ ma obowiązek zweryfikować potencjalny wpływ zgromadzenia na zdrowie jego odbiorców – zarówno tych mających wolę w nim uczestniczyć, jak i mimowolnie narażonych na odbiór (zob. komentarz Prawo o zgromadzeniach S. Gajewski, A. Jakubowski [w] system informacji prawnej Legalis).

W świetle przytoczonych przepisów oraz zaprezentowanej wykładni prawa, Sąd w pełni podziela uzasadnienie zaskarżonej decyzji. Wyraźnego podkreślenia wymaga jednak, że legitymacji organu gminy do wydania zakazu wnioskowanych zgromadzeń publicznych oraz przesłanek, którymi kierował się organ, nie należy wyprowadzać z treści rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 października 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. poz. 1758 i 1797) zmienionego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 16 października 2020 r. (Dz. U. poz. 1829, § 28 ust. 1 pkt 1 lit. a), lecz bezpośrednio z art. 14 pkt 2 ustawy. Przepis ten pozwala bowiem zakazać organizacji zgromadzenia w sytuacji, gdy istnieje zagrożenie życia lub zdrowiu ludzi, a z taką sytuacją mamy do czynienia w niniejszym przypadku. Z opinii nr (...) Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w W. z dnia 11 stycznia 2021 r. jednoznacznie wynika, że organizacja zgromadzenia, w którym zadeklarowano udział 100 osób nie może się odbyć, gdyż stanowi duże ryzyko rozprzestrzeniania i transmisji wirusa SARS-CoV-2 oraz choroby zakaźnej COVID-19, co w konsekwencji może spowodować wzrost zakażeń.

Zachowanie reżimu sanitarnego, o którym pisze skarżąca, nie eliminuje całkowicie ryzyka zakażenia, a jedynie je minimalizuje.

Mając zatem powyższe na względzie, a także aktualną sytuację epidemiologiczną nie tylko w Polsce, ale i na świecie oraz jeden z wyższych wskaźników zachorowań i zgonów na terenie (...) W., decyzję Prezydenta (...) (...) W. należy uznać za odpowiadającą prawu.

Z powyższych względów orzeczono jak w sentencji.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania oparto na treści art. 520 § 1 k.p.c.

Sędzia del. Edyta Bryzgalska

ZARZĄDZENIE

(...)